

Στιγμιότυπα από το βίο του αγ. Σάββα του Ηγιασμένου

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Άγιος Σάββας ο Ηγιασμένος (5 Δεκεμβρίου)

α. Ο πειρασμός του μήλου.

Κάποτε, που βρισκόταν στον κήπο του μοναστηριού, του ήλθε η επιθυμία να φάει ένα ωραίο και πολύ νόστιμο μήλο, πριν από την κανονική ώρα του φαγητού. Η επιθυμία που άναψε μέσα του τον οδήγησε να το κόψει, αλλά έπειτα σκέφθηκε καλλίτερα και κυριάρχησε στον εαυτόν του με δύναμη. Επιτιμούσε και μάλωνε τον εαυτό του με λογισμούς ευσεβείς λέγοντας· « Ήταν ωραίος στα μάτια και ευχάριστος στη γεύση και ο καρπός που έφαγε ο Αδάμ και με την παρακοή εκείνου οδηγήθηκα και εγώ στο θάνατο. Γιατί αντί του νοητού και πνευματικού κάλλους, προτίμησε εκείνο, που φαινόταν ωραίο κι ευχάριστο στα σωματικά μάτια· κι αντί για τις πνευματικές απολαύσεις, θεώρησε καλλίτερο το να γεμίζει το στομάχι του. Απ' αυτόν μπήκε μέσα στον κόσμο ο θάνατος. Ας μην αποστρέψω, λοιπόν, το πρόσωπο μου από την ομορφιά της εγκράτειας, με το να καταβληθώ από κάποιο ψυχικό νυσταγμό. Γιατί, όπως πριν από κάθε καρποφορία προηγείται ο ανθός, έτσι και πριν από κάθε έργο και κατόρθωμα αγαθό προηγείται η εγκράτεια.

Με αυτόν τον καλό λογισμό νίκησε την επιθυμία και το μήλο το πέταξε κάτω κι άρχισε να το καταπατεί με τα πόδια του. Μαζί με το μήλο καταπάτησε και την επιθυμία του. Κι έβαλε νόμο πια στον εαυτό του να μη φάει μήλο, μέχρι το

θάνατό του.

Από τότε του χαρίστηκε δύναμη θεϊκή και ασκούσε τον εαυτό του στην εγκράτεια, η οποία συγκρατεί και διώχνει τους πονηρούς λογισμούς, καθώς και το βάρος του ύπνου. Μαζί με την εγκράτεια, φρόντιζε να κουράζεται και σωματικά, ενθυμούμενος τον λόγο που λέγει προς τον Θεό σ' ένα ψαλμό του ο Δαβίδ· «ίδε την ταπεινώσίν μου και τον κόπον μου και άφες πάσας τας αμαρτίας» (Ψαλμ.24, 18). Γι' αυτό και με κάθε προσπάθεια και προθυμία φρόντιζε να ταπεινώνει τη ψυχή του με τη νηστεία και να δαμάζει το σώμα του με τον κόπο και το μόχθο. Κι ενώ μέσα στο μοναστήρι των Φλαβιανών είχε εξήντα ή εβδομήντα συναγωνιστές στην πνευματική ζωή, όλους τους ξεπέρασε στην ταπεινοφροσύνη, την υπακοή και τους κόπους για την ευσέβεια.

β. Μέσα από τη φωτιά.

Στις διηγήσεις για τα παιδικά του πνευματικά αγωνίσματα αναφέρεται και το εξής περιστατικό: Κάποτε ο αρτοποιός του μοναστηριού, σε καιρό χειμώνα, άπλωσε τα βρεγμένα του ρούχα στο βάθος του ζεστού φούρνου, για να στεγνώσουν, επειδή δεν φαινόταν καθόλου ο ήλιος. Εκεί τα ξέχασε. Μετά από μια ημέρα, που έλειψε ψωμί, μερικοί πατέρες, πήραν ευλογία και άρχισαν να εργάζονται στο φούρνο. Μαζί τους ήταν και ο θαυμαστός Σάββας. Την ώρα που καιγόταν ο φούρνος, θυμήθηκε ο αρτοποιός τα ρούχα του. Ταράχθηκε τότε και ανησύχησε γι' αυτά, γιατί η φλόγα ήταν μεγάλη και είχε αρκετά καεί ο φούρνος και κανείς από τους μεγάλους δεν τολμούσε να μπει μέσα σ' αυτόν, γιατί θα καιγόταν. Τότε ο νέος στην ηλικία και πρεσβύτης στην πνευματική ζωή Σάββας δυναμωμένος από την αδίστακτη πίστη και οπλισμένος με το σημείο του σταυρού, πήδησε μέσα στον αναμμένο φούρνο, πήρε τα ρούχα και βγήκε χωρίς να πάθει τίποτε.

Οι πατέρες, που είδαν αυτό το παράδοξο θαύμα, δόξασαν τον Θεό λέγοντας. Τι άραγε θα γίνει αυτός ο νέος, που από τα παιδικά του χρόνια αξιώθηκε να έχει λάβει τόση χάρη από το Θεό;

γ. Τα πικρά κολοκύθια.

Ο μάγειρας της Λαύρας μαγείρεψε κάποτε κολοκύθια, για να περιποιηθεί τους τεχνίτες που είχαν. Την ώρα του φαγητού τα δοκίμασε και διαπίστωσε ότι ήσαν πικρά. Στεναχωρήθηκε πάρα πολύ, γιατί δεν είχε τίποτε άλλο να τους δώσει να φάνε. Έτρεξε αμέσως τότε στον Γέροντα, έπεσε στα πόδια του

και του ανήγγειλε το γεγονός. Ο άγιος ήλθε αμέσως, σφράγισε με το σημείο του σταυρού το χάλκωμα (καζάνι) και είπε στον μάγειρα: Πήγαινε· ευλογητός ο Κύριος· παράθεσε στα τραπέζια για να φάνε οι άνθρωποι. Και, ω του θαύματος, έγιναν γλυκά τα κολοκύθια κι έφαγαν όλοι και χόρτασαν και δόξασαν τον Θεό.

δ. Το πληγωμένο λιοντάρι.

Περπατούσε κάποτε ο άγιος πρεσβύτες από τον Ρουβά προς τον καλαμώννα του Ιορδάνη. Ξαφνικά συναντήθηκε μ' ένα μεγαλόσωμο λιοντάρι που κούτσαινε. Έπεσε κάτω μπροστά στα πόδια του το θηρίο και του έδειχνε το πόδι του κάνοντάς του νόημα να το βοηθήσει. Ο πατέρας μας Σάββας κατάλαβε τον πόνο του θηρίου και κάθισε κι έπιασε το πόδι του. Έβγαλε απ' αυτό ένα μεγάλο αγκάθι που είχε μπει βαθιά. Και το λιοντάρι, αφού ανακουφίστηκε από τον πόνο, σηκώθηκε κι έτρεχε. Από τότε το λιοντάρι ακολουθούσε τον Γέροντα κατά τις ημέρες τις αγίας Τεσσαρακοστής και έδειχνε έτσι την ευγνωμοσύνη του σαν πιστός δούλος.

ε. Η προσευχή του ανοίγει τους ουρανούς.

Είχε συμπληρωθεί ο τέταρτος χρόνος από τότε που είχε να βρέξει. Και οι μαθητές του αγιασμένου πατέρα μας, που έμεναν στη μονή του Σπηλαίου, ήλθαν στη Μεγίστη Λαύρα και του είπαν: Άφησε μας, πατέρα να φύγουμε. Δεν μπορούμε να μείνουμε άλλο στο μοναστήρι σου, γιατί δεν έχουμε καθόλου νερό. Συμπληρώνεται μάλιστα ο Μάϊος μήνας κι απ' εδώ κι εμπρός δεν υπάρχει ελπίδα να βρέξει.

Ο άγιος τους μάλωσε λίγο και τους ενουθέτησε να υπομένουν τις δυσκολίες που έρχονται με ευχαριστία στο Θεό· και πρόσθεσε: Πιστεύω στο Θεό ότι μετά τρεις ημέρες θα γεμίσουν από νερό όλες οι στέρνες σας. Πηγαίνετε λοιπόν, και φροντίστε να καθαριστούν όλοι οι αγωγοί του νερού κι ετοιμαστείτε να δείτε τη δωρεά του Θεού και πόσο γρήγορα θα σας επισκεφτεί.

Την Τρίτη ημέρα ένα σύννεφο ήλθε και στάθηκε πάνω από το μοναστήρι αυτό μόνο, κι έπεσε πολλή βροχή κι εγέμισαν όλες οι στέρνες, σύμφωνα με την προφητεία του αγίου. Στα άλλα μοναστήρια που βρίσκονται κοντά στη Μονή του Σπηλαίου, το Καστέλλι που είναι στ' ανατολικά και του Σχολαρίου στα δυτικά περί τα πέντε στάδια, καθώς και στη Μεγίστη Λαύρα, που βρίσκεται στα νότια, δεν έπεσε ούτε σταγόνα νερό.

Οι ηγούμενοι των άλλων Μονστηριών λυπήθηκαν που δεν έβρεξε και στα δικά τους. Ήλθαν στον άγιο Γέροντα και του είπαν: Ποια είναι η αμαρτία μας, τίμια

πατέρα και μας απομάκρυνες από την ευλογία αυτή και δεν προσευχήθηκαν και για τα υπόλοιπα μοναστήρια σου; Και ο άγιος τους είπε: Ο Θεός έστειλε την ευλογία του σ' εκείνους που είχαν ανάγκη. Και σεις μη στενοχωριέστε. Γιατί δεν θα σας λείψει το νερό μέχρις ότου ο Κύριος στείλει τη βροχή στη γή.

ς. Η κοίμηση του Αγίου.

Αφού πέρασαν λίγες ημέρες, ο πατέρας μας Σάββας είδε κάποια αποκάλυψη, που του εγνώριζε την κοίμησή του, που θα γινόταν έπειτα από λίγες ημέρες. Την αποκάλυψη αυτή την φανέρωσε στον Αρχιεπίσκοπο και τον παρακαλούσε να τον αφήσει να πάει στη Λαύρα του, για να τελειώσει την επίγεια ζωή του μέσα στο κελλί του. Ο Αρχιεπίσκοπος θέλοντας με κάθε τρόπο να τον ευχαριστήσει και να τον περιποιηθεί, τον έστειλε στη Λαύρα του, στέλνοντάς μαζί κι ό,τι θα είχε ανάγκη.

Αφού ο πρεσβύτες έφθασε στη Λαύρα του, ανακλίθηκε στον πύργο του στην αρχή του μηνός Δεκεμβρίου. Έπειτα κάλεσε τους πατέρες της Λαύρας και τους έδωσε ηγούμενο τον Μελιτά, που καταγόταν από τη Βηρυτό. Του παράγγειλε να διαφυλάξει απαραχάρακτες σ' όλα τα μοναστήρια τις παραδόσεις που του παραδόθηκαν. Τις παραδόσεις αυτές του τις έδωσε και γραπτές.

Τέσσερεις μέρες έμεινε χωρίς να φάει τίποτε και χωρίς να επικοινωνεί με κανένα. Τη νύκτα του Σαββάτου που ξημέρωνε Κυριακή, ζήτησε Θ. Κοινωνία. Και αφού κοινωνήσε κι είπε τελευταίο λόγο το, «Κύριε εις χείρας σου παραθήσομαι το πνεύμα μου», παρέδωσε τη ψυχή του.

Έτσι ο πατέρας μας Σάββας, αφού αγωνίσθηκε τον καλόν αγώνα και τελείωσε το δρόμο και τήρησε την πίστη, κατακοσμήθηκε με το στέφανο της δικαιοσύνης. Η κοίμησή του έγινε στις πέντε Δεκεμβρίου της δεκάτης ινδικτιώνας (532)...Ο χρόνος της ενσάρκου ζωής του ήταν ο εξής: Ήλθε στην Παλαιστίνη δέκα οκτώ ετών κι έμεινε στο κοινόβιο δεκαεπτά χρόνια. Στις ερήμους και στη Μεγίστη Λαύρα έκανε συνολικά πενήντα εννέα χρόνια. Τέλειωσε την επίγεια ζωή του κατά το ενενηκοστό τέταρτο έτος της ηλικίας του.

Το τίμιο λείψανό του κατατέθηκε στη Μεγίστη Λαύρα ανάμεσα στις δυό εκκλησιές, στο σημείο που είχε άλλοτε δει τον πύρινο στύλο. Εκεί τάφηκε το σώμα του. Αλλά ο άγιος αυτός δεν πέθανε. Κοιμάται. Γιατί έζησε βίο ανεπίληπτο και έγινε ευάρεστος στον Θεό. Πλήν και το σώμα του παραμένει σώο και αδιάλυτο μέχρι σήμερα. Όταν ανοίχτηκε η τίμια λειψανοθήκη (ο νεκρικός θάλαμος) για να τοποθετηθεί το λείψανο του μακαρίου Κασσιανού, κατέβηκα να προσκυνήσω το

σώμα του θείου πρεσβύτου. Και το βρήκα να διατηρείται σώο και αδιάλυτο. Θαύμασα και δόξασα τον Θεό που δόξασε το δούλο του και τον τίμησε με αφθαρσία πρίν από την κοινή και γενική για όλους ανάσταση της δευτέρας του παρουσίας.

(Κυρίλλου Σκυθοπολίτου, Βίος του Οσίου Σάββα του Ηγιασμένου, Άνθη της Ερήμου αρ. 10, Έκδ. Μητροπ. Καρυστίας και Σκύρου, 1975).